

Znate li gdje je barokni portal? Pretražite podrum i obiteljske fotoalbume

U Varaždinu, na adresi Trg slobode 1, u povijesnoj gradskoj jezgri, nalazi se palača Petković-Ožegović, poznata i pod imenom palača Tomassi. Zdanje je podignuto u 18. stoljeću i promijenilo je nekoliko vlasnika. Pročelje palače nekoć je krasio jedan od najljepših baroknih portala u Hrvatskoj, čiju su vrijednost, već i prije stotinjak godina, isticali mnogi stručnjaci. Na početku 20. stoljeća s pročelja palače taj vrijedni barokni portal je skinut da bi se, prema želji nekoga trgovca koji je u palači imao svoju trgovinu, na tom mjestu postavio „moderni izlog“.

Pri uklanjanju portala nije se poštivala odluka i preporuka ondašnje vlade da se arhitektonski spomenici kod građevinskih zahvata sačuvaju ili izmjesti, što je bio uvjet i u slučaju skidanja ovoga baroknog portala. O tome postoje i napisi iz novina (Hrvatske pravice, 1911., Hrvatsko jedinstvo, 1939.), gdje se izražava zabrinutost prijatelja starina, koji upozoravaju na činjenicu nevjerojatnog zanemarivanja vrijedne kulturne i spomeničke baštine grada Varaždina. Zanimljivo je da ti novinski napisi, premda datiraju od prije više desetljeća, u nekim segmentima niti danas ne gube na svojoj aktualnosti.

U svakom slučaju, vrijedni barokni portal je skinut, a na novo mjesto nije postavljen, kao što nije poznato niti gdje je zapravo završio.

Ova priča, međutim, ima naznaka za sretni(ji) završetak, u kojemu bi se originalni

portal možda ipak mogao pronaći ili (barem do kada se to ne dogodi) da se prema raspoloživoj dokumentaciji, fotografijama i ostalim izvorima izradi njegova replika.

U tu svrhu Ministarstvo kulture RH u 2017. godini osiguralo je sredstva za izradu povijesne studije i projektne izvedbene dokumentacije ulaznog portala na pročelju palače Petković-Ožegović, koje će izraditi

stručnjaci iz Hrvatskoga restauratorskog zavoda, pod vodstvom dr. sc. Petra Puhmajera. Gradski muzej Varaždin HRZ-u je već ustupio dokumentaciju iz svojega fundusa, a za pomoć putem medija poziva i sugrađane, Varaždince da pretraže svoje podrum, obiteljske fotoalbume... i da se jave ako imaju bilo

kakvu informaciju o nestalome portalu, odnosno koji drugi raspoloživ materijal s tim u vezi (tel. 042 658 751, 658 762, ravnatelj@gmv.hr, spomenka.tezak@gmv.hr).

S obzirom na osigurana sredstva, u ovoj fazi projekta obaviti će se istraživanja i izraditi potrebna dokumentacija, a daljnji tijek ovisiti će ne samo o financijskoj podlozi, već ponajprije i o rezultatima istraživanja te suglasnosti i dogovoru s današnjim vlasnicima objekta.

Gradski muzej Varaždin do sada je aktivno sudjelovao na sličnim projektima u Varaždinu, među kojima je postavljanje replika nekoliko cimera u povijesnoj jezgri grada, zatim postavljanje grba opata Sigismunda Szinersperga na uršulinsku crkvu Isusova rođenja i postavljanje dijela spomenika s interpretacijskom pločom žrtvama Prvog svjetskog rata na Franjevačkom trgu, pa se očekuje da će pozitivni epilog imati i projekt pronalaženja i obnove nestalog portala s palače Petković-Ožegović u Varaždinu. ■